

III. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

III. 1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program „*Kouzelná škola*“ chce postavit dění ve škole na skutečném partnerství všech účastníků – žáků, zákonných zástupců i pedagogů, tedy na takovém vztahu, v němž není nikdo důležitější, v němž se všichni navzájem respektují a každý je ochoten splnit svou roli na společném úkolu. Chceme, aby se škola stala pro žáky takovým kouzelným místem, plným poznání a překvapení, kam se budou těšit a rádi vracet. Tuto myšlenku jsme promítli i do názvu školního vzdělávacího programu. Žáci i jejich rodiče získávají větší míru podílu na uskutečňování vzdělávacího programu, větší zodpovědnost za vzdělání na jedné straně a více možností ovlivňovat strukturu a zaměření vzdělávání na straně druhé. Také role učitele by se měla výrazně změnit – měl by se stát spíše spolehlivým průvodcem a kvalifikovaným poradcem. Vzdělávání se nebude orientovat na tradiční nástroje jako je paměť, memorování, dosazování do hotových vzorců, ale bude zdůrazňovat dovednostní stránku žáka, schopnosti, rozvoj osobnosti, kreativitu a fantazii. Proto v ŠVP nejsou striktně vymezeny formy a metody práce, ale je ponechán prostor pro tvůrčí činnost každého učitele, který si sám zvolí své vlastní postupy, metody a formy práce, které bude uplatňovat v konkrétní třídě a ve vyučovací hodině. Přitom musí vycházet ze svých osobních plánů výuky, jež tvoří na základě ŠVP a znalostí potřeb a schopností konkrétních žáků dané třídy tak, aby byly naplněny cíle (kompetence) dané ŠVP.

Základní vzdělání chápeme jako první a nejdůležitější etapu celoživotního vzdělávání. Školní vzdělávací program chce prostřednictvím pedagogů umožnit žákům osvojit si strategii učení, podněcovat je k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů, vést k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Zásady a filosofii ŠVP, tj. to, co považujeme za nejdůležitější, na co se zaměříme a co budeme podporovat a rozvíjet, lze shrnout takto:

Chceme se v plné míře orientovat na žáka a školní vzdělávací program vznikl jako výsledek hledání výkonnějšího a efektivnějšího modelu základního vzdělání. Jeho cílem není jen se dohodnout „kdy, kde, jak a co budeme učit“, ale chceme vytvářet takové školní prostředí, které bude stimulovat, chránit a podporovat žáky a zajistí, aby se každý žák prostřednictvím výuky optimálně vyvíjel. Povedeme žáky k nabytí takových kompetencí, které jim usnadní přechod na další školy a umožní lepší vstup do dalšího života.

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z analýzy představ a přání zainteresovaných subjektů, z materiálních podmínek a z tradic školy. Nástrojem analýzy školního klimatu bylo dotazníkové šetření, zaměřené na vzájemné vztahy a jednotlivé postoje a představy žáků, zákonných zástupců žáků a učitelů školy. Všechny zúčastněné strany prostřednictvím dotazníku vyslovily svůj názor a postoje k fungování školy, její kvalitě, úrovni, přednostem a problémům, kvalitě vztahů mezi jednotlivými školními aktéry a v neposlední řadě také k jejich představě o ideální podobě školy. Všechny tyto připomínky jsme vzali v úvahu při stanovení hlavních výchovných a vzdělávacích cílů našeho ŠVP – 1. verze.

2. verze ŠVP ZV zapracovala změny RVP ZV k 1.9.2013 a standardy vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk a Matematika a její aplikace. Zásadním způsobem nezasahovala do charakteristik a obsahu ŠVP – 1. verze, která byla v platnosti od 1.9.2006, pouze upravila učební plán v souladu se změnami RVP ZV a upravila zároveň časovou dotaci hodin anglického jazyka, českého jazyka a matematiky. Rozšířila ale své

působení v oblasti cizích jazyků, prevence rizikových jevů a práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Nově se součástí ŠVP stal také od 1.9.2013 ŠVP pro přípravnou třídu.

Do 3. verze ŠVP jsme zapracovali změny v RVP ZV platné od 1.9.2016. Jde zejména o soulad s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Zvláštní pozornost jsme věnovali žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Od 1.9.2016 byl zaveden pro tyto žáky nově pojem „žák s přiznanými podpůrnými opatřeními.“

Již řadu let otevíráme na škole jednu třídu v ročníku (od 5. ročníku) s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy (dále jen „*sportovní třídy*“) a chtěli bychom v nastolené cestě v případě trvalého zájmu zákonných zástupců našich žáků pokračovat a školu tímto směrem profilovat. Podle současného trendu ve sportu se zaměřujeme na všestranný rozvoj všech pohybových schopností žáků. Sílu, rychlost, obratnost a vytrvalost, kterou žáci tímto způsobem získávají, mohou využít pro další sportovní činnost. Chlapci se specializují na kopanou, ale získávají základy i dalších sportů, dívky získávají všeobecný základ pro různé druhy sportu. Pro sportovní činnost má škola velmi dobré podmínky. Ke škole patří sportovní areál – hřiště na malou kopanou s umělou trávou 3. generace, atletický ovál se sektory na skok daleký a vysoký a na vrh koulí, hřiště na volejbal, hřiště na košíkovou a to vše s umělým povrchem umožňujícím využití prakticky celoročně. Dále škola využívá svoji tělocvičnu, sportovní halu a fotbalové hřiště MFK Dobříš.

Co žákům nabízí sportovní třída:

- základní vzdělání dle učebního plánu pro základní školu se zvýšenou dotací počtu hodin tělesné výchovy na 4 hodiny týdně
- dělení hodin tělesné výchovy dle možnosti na skupiny
- efektivní využití volného času
- organizování sportovních kurzů během školního roku dle aktuálních možností školy
- zajištění koordinace mezi školou a sportovními oddíly
- možnost IVP pro sportovně nadané žáky
- metodická spolupráce trenérů sportovních oddílů při hodinách tělesné výchovy
- možnost přechodu ze souběžné nesportovní třídy
- sportovní vybavení pro základní druhy sportů
- zajištění regenerace sil (dle možností)
- na 2. stupni nabídku dalšího volitelného předmětu Sportovní hry
- účast na sportovních soutěžích v rámci školy, regionu, republiky

Požadavky na uchazeče do sportovní třídy:

- dobrý zdravotní stav
- zájem o sport
- velmi dobré chování – absence výrazných výchovných problémů
- odpovídající studijní výsledky
- úspěšné zvládnutí všeobecného sportovního testu

III. 2 Společné výchovné a vzdělávací strategie

Smysl a cíl vzdělávání na základní škole vidíme v tom, vybavit žáky souhrnem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná vzhledem k jejich věku. Uvědomujeme si, že osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Osvojování klíčových kompetencí nelze tedy na úrovni základního

vzdělávání považovat za ukončené, ale získané kompetence tvoří základní kámen pro jejich další rozvíjení. V tomto smyslu je naformulován i **profil absolventa 2. ZŠ Dobříš** (příloha ŠVP č. 2), který by měl:

- samostatně se rozhodovat a za svá rozhodnutí nést plnou odpovědnost
- formulovat své myšlenky a komunikovat se svým okolím, být schopen pracovat v týmu
- ovládat jeden cizí jazyk na úrovni základního dorozumění
- aplikovat své znalosti a řešit běžné životní situace
- efektivně pracovat s informacemi a užívat výpočetní techniku
- ochraňovat životní prostředí, své zdraví i zdraví ostatních
- pochopit a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví
- mít vytvořeny mravní a etické základy své osobnosti

Tento profil absolventa je vlastně hlavním výstupem celého ŠVP „Kouzelná škola“. Vzdělávací cesta popsaná v ŠVP upřesňuje a konkretizuje dílčí postupy, činnosti, aktivity, pravidla a příležitosti pro žáka, které by ho měly vybavit potřebnými schopnostmi, dovednostmi, postoji a hodnotami, které jsou podstatné pro to, aby byl připraven na úkoly a problémy, s kterými se setká v běžném životě a které jsou v profilu absolventa definovány. V ŠVP jsou dále rozpracovány i činnosti a postupy z hlediska učitele, které napomáhají a směřují žáka k utváření a rozvíjení jeho klíčových kompetencí na úrovni základního vzdělání, které pomáhají vytvářet výchovně vzdělávací strategii pro naplnění absolventského profilu. Proto si klademe za cíl:

1. Umožnit žákům poznat smysl a cíl vzdělávání, motivovat je pro celoživotní učení (kompetence k učení)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- čte s porozuměním, pracuje s textem, vyhledává informace
- má vlastní úsudek, je iniciativní, tvořivý
- je samostatný, organizuje vlastní činnosti
- poznává vlastní možnosti, používá sebehodnocení
- poznává smysl vlastní práce a její prezentace
- dává věci do souvislostí, využívá zkušeností
- zodpovídá za své učení, za svou práci
- podle svých schopností a dovedností se zapojuje do různých soutěží

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- hodnotí to, co žák zvládá a ne to, co neumí
- vede výuku bez situací ponížení a nerovnosti
- zařazuje metody práce, které podporují zvědavost
- využívá kladné hodnocení, umožní zažít úspěchu
- prolíná učivo jednotlivých předmětů tak, aby vědomosti získané v jedné oblasti pomohly k nabytí nové vědomosti v jiné oblasti
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- rozlišuje základní a rozšiřující učivo
- usiluje o to, aby úroveň poznání dosažená v průběhu školní docházky co nejvíce odpovídala individuálním schopnostem žáka

2. Vést žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, k řešení problémů a k zodpovědnosti za svá rozhodnutí (kompetence k řešení problémů)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- objevuje vzájemné vztahy a příčiny přírodních, společenských a dalších jevů
- rozvíjí své schopnosti logického uvažování, srovnávání, třídění, analýzy a syntézy

- vytváří a třídí dokumentaci
- řeší úkoly z praktického života
- samostatně řeší problémy, je vytrvalý při řešení problémů
- zodpovídá za svá rozhodnutí a za výsledky svých činů

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- připravuje vyučování tak, aby žák hledal různá řešení, řešil netradiční problémové úlohy
- v rámci svých předmětů učí, jak některým problémům předcházet
- uplatňuje mezipředmětové vztahy
- sleduje, jak žáci řešení problémů zvládají v praktickém životě
- vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování

3. Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci, formulovat své myšlenky a názory (kompetence komunikativní)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- rozvíjí různé formy komunikace (ústní, písemná, výtvarná, technická atd.)
- účastní se diskusí v rámci malé i velké skupiny a umí vyjádřit svůj názor
- dodržuje etiku komunikace (věcnost, naslouchání, respektování názoru druhých atd.)
- porozumí různým druhům textů a záznamů, obrazovým materiálům, gestům, zvukům
- rozumí a domluví se, čte a píše ve více jazycích
- úměrně svému věku používá internet
- úměrně svému věku získává, zpracovává a využívá informace

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených školním řádem
- komunikuje s žáky, rodiči, zaměstnanci školy tak, aby byl pro žáky osobním příkladem
- zařazuje do výuky diskusi, vede k věcné argumentaci
- vede žáky k pochopení nezbytnosti aktivní znalosti cizích jazyků

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých (kompetence sociální a personální)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- pracuje v týmu, spolupracuje a přijímá společnou zodpovědnost
- je otevřený vůči spolužákům, solidární s druhými
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole
- navazuje a udržuje kontakty
- otevřeně a kultivovaně projevuje své city
- chápe svou roli ve skupině
- vnímá a uznává tradice a kulturní hodnoty jiných
- je ohleduplný vůči starým a nemocným lidem

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- vytváří pozitivní klima školy, třídy
- minimalizuje používání frontální metody výuky
- využívá skupinovou výuku, projektové vyučování
- podílí se na spolupráci zainteresovaných stran (učitel, rodič, žák), na činnosti školy
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami od třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně sleduje sociální vztahy ve třídě
- učí odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

5. Připravit žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné osobnosti, uplatňovali

svá práva a plnili své povinnosti (kompetence občanské)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- respektuje školní řád a společenské normy (práva a povinnosti)
- respektuje individuální rozdíly, kulturní, náboženské, etnické a národnostní odlišnosti spolužáků
- samostatně se rozhoduje a nese důsledky za svá rozhodnutí
- orientuje se ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- je pozitivně emočně laděnou osobností
- chápe principy a fungování demokracie v osobním životě, ve škole a společnosti
- vytváří vlastní žebříček morálních hodnot vycházející z poznání světa
- demokracii a svobodu nezaměňuje s anarchií
- argumentuje a vhodnou formou prosazuje své názory
- odmítá fyzické i psychické násilí, předchází rizikovému chování
- řeší problémy související s ochranou životního prostředí
- je zodpovědný v krizových situacích, v situacích ohrožujících život a zdraví
- respektuje kulturní i historické dědictví

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- vytváří podmínky pro adaptaci žáků z jiných škol, z jiného kulturního prostředí
- netoleruje rizikové chování (drogy, šikana, kriminalita)
- spolupracuje se zřizovatelem, policií aj., využívá pomoci a zkušeností odborníků z různých složek
- hledá příčiny problémového chování žáků a jejich výrazného zhoršení prospěchu
- v hodnocení uplatňuje prvky pozitivní motivace
- vytváří přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě a ve škole
- respektuje osobnost žáka a jeho práva
- vytváří podmínky pro úspěšnou integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

6. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci (kompetence pracovní)

V životě školy a ve výuce to pro žáka znamená:

- sebehodnotí svou vlastní práci
- osvojí si základní pracovní dovednosti a návyky
- využívá široký výběr volitelných předmětů a zájmových útvarů
- účastní se poznávacích zájezdů a exkurzí
- získané znalosti a zkušenosti využívá pro přípravu na svou profesi
- orientuje se v základních pravidlech podnikání
- chová se bezpečně, chrání své zdraví i zdraví druhých
- využívá pohybových aktivit pro každého, možnost trávení přestávek na školním „platu“

V životě školy a ve výuce to pro učitele znamená:

- zajišťuje informační a poradenskou činnost v oblasti profesní orientace (ve spolupráci s výchovným poradcem)
- používá různé formy (exkurze, film, beseda apod.) pro seznámení žáků s různými profesemi
- dbá na dodržování pravidel k ochraně zdraví
- rozvíjí tvořivost dítěte přiměřeně jeho individualitě
- vede žáky k vzájemné pomoci

Tyto dílčí výstupy jsou spolu provázané a postupně směřují k profilu absolventa naší školy. Ověřovací mechanismy zabezpečující soustavnou zpětnou vazbu jsou popsány v kapitole: Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

III. 3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tento žák má právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

a) Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

b) Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP:

PLPP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem nebo učitelem konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory výchovného poradce s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje dle potřeby schůzky se zák. zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě žáka s přiznaným podpůrným opatřením (spočívajícím v úpravě očekávaných výstupů v ŠVP ZV), tedy žáka s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je shodný s IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště, případně školského poradenského zařízení. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem

žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP řediteli školy a zaznamená je do školní matriky.

Žáci s přiznanými podpurnými opatřeními jsou integrováni do běžných tříd, výuka však probíhá diferencovaně s individuálním přístupem podle jejich schopností, nadání a zájmů. Za zajištění vzdělávání těchto žáků odpovídá výchovná poradkyně, speciální pedagog, třídní učitelé a vyučující jednotlivých předmětů, kterých se bezprostředně týká zabezpečení této výuky. Zákonným zástupcům žáků je nabízena externí pomoc školního psychologa.

c) Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními

Jako podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je ve škole využíváno podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

1. v oblasti metod výuky

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, indiv. přístup
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

2. v oblasti organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- podpora poskytovaná asistentem pedagoga
- metodická podpora a konzultace pro zák. zástupce žáků

3. zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

- nepovinný předmět „Náprava specifických poruch učení“ ve 2. – 5. ročníku
- dle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory mohou být zařazeny i další předměty speciálně pedagogické péče na podporu další péče o žáka formou intervence, vedené speciálním pedagogem. Vzdělávací obsah těchto předmětů bude přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpurnými opatřeními v rámci IVP. Předmět nebude mít povahu povinné vyučovací hodiny ve smyslu § 26 odst. 2 školského zákona a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin stanoveného pro jednotlivé ročníky příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Chceme umožnit všem žákům kvalitní výuku, při které si každý najde svoji cestu za vzděláním. Všichni učitelé jsou kompetentní pomoci žákům rozvíjet jejich vnitřní potenciál a podporovat jejich sociální integraci, včetně studijního a pracovního uplatnění. Jsme připraveni i na pomoc žákům přicházejícím z jiné školy, z jiného ŠVP. Škola umožňuje částečně bezbariérový přístup pro žáky 1.stupně, částečně i 2. stupně.

III. 4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

a) Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

b) Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem nebo s učitelem vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zák. zástupci žáka mimořádně nadaného.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy a zaznamená je do školní matriky.

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

Pro nadané a mimořádně nadané žáky, kteří jsou integrováni v běžných třídách, jsou připraveny náročnější úkoly v rámci diferencované výuky v jednotlivých předmětech a na ně navazujících volitelných předmětech. Nabídka volitelných předmětů (viz: „Poznámky k vyučovacím předmětům“) umožňuje žákům rozvíjet své nadání nad rámec základního učiva. Systém volitelných předmětů umožňuje vytvářet skupiny žáků s nadáním pro určitou výukovou oblast napříč ročníkem. Snažíme se ve škole využít schopností a tvůrčích sil žáků v různých soutěžích (předmětové olympiády, sportovní soutěže), jednak na úrovni školy, a pro ty úspěšné i na úrovni okresních a krajských meziškolních soutěží.

Pro mimořádně nadané žáky jsme připraveni na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení poradenského zařízení zajistit jeho vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, který upravuje organizaci vzdělávání s ohledem na jeho nadání a na podmínky odpovídající jeho časovým možnostem. Snažíme se vyhledávat a rozvíjet mimořádné nadání žáků ve spolupráci s výchovným poradcem a poradenským pracovištěm. Mimořádné nadání

žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky nebo pracovat dle indiv. vzdělávacího plánu pouze v určitém vyučovacím předmětu či oblasti.

III. 5 Začlenění průřezových témat

ŠVP v sobě zahrnuje průřezová témata, která tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Škola zařazuje do vzdělávání na 1. stupni i na 2. stupni všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV a v průběhu základního vzdělávání nabízí žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, která procházejí napříč vzdělávacími oblastmi. Průřezová témata jsou realizována formou integrace obsahu tematických okruhů do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů a doplněna o projekty podle svého zaměření. Očekávané výstupy a obsah učiva těchto projektů je specifikován přímo v jednotlivých projektech a může se meziročně lišit. Pro každé průřezové téma je vypracován „*Plán průřezového tématu*„ (příloha ŠVP č. 3), kde jsou rozpracovány tematické okruhy do konkrétních témat. První skupinu vybraných témat tvoří taková témata, která jsou přirozenou součástí všech vyučovacích předmětů ve všech ročnících 1. i 2. stupně a pracuje se s nimi neustále, prolínají celým systémem základního vzdělávání. Z tohoto důvodu nejsou v osnovách jednotlivých předmětů uváděny ve vazbách na ně odkazy. Tato témata jsou v jednotlivých plánech průřezových témat označena: *všechny, průběžně* (tzn. ve všech předmětech, ve všech ročnících). Druhou skupinu tvoří vybraná témata, která jsou konkrétně zařazena do jednotlivých předmětů a ročníků a odkazy na ně jsou uvedeny ve vazbách v osnovách předmětu příslušného ročníku. Účinnost výchovného působení průřezových témat je posilována využíváním dalších vhodných příležitostí, se kterými se žáci setkávají mimo školu (např. filmových a divadelních představení, televizních a rozhlasových pořadů, výstav, exkurzí, besed atd.)

Průřezová témata daná RVP ZV jsou v ŠVP doplněna o následující témata:

Prevence rizikového chování žáků

Prevence rizikového chování žáků je součástí vzdělávacího procesu již od 1. ročníku. Škola klade důraz především na primární prevenci, tedy na smysluplné využití volného času žáků, na význam zažití úspěchu a práci s třídním kolektivem. Podporuje účast žáků v soutěžích, nabízí široké spektrum volitelných předmětů a zájmových útvarů, spolupracuje s SVP, SPC, PPP, nízkoprahovým centrem a dalšími odborníky při předcházení nežádoucím jevům. Žáci se dle možností a nabídek odborných pracovišť a dalších institucí účastní besed s odborníky, odborníci ve spolupráci se školou realizují dle možností dlouhodobé preventivní programy pro třídní kolektivy i další vzdělávací programy. Učitelé se v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků účastní seminářů zaměřených na odhalování šikany a prevenci rizikového chování žáků. Škola má vypracovaný „*Minimální preventivní program*“ a zřízení funkce školního metodika prevence.

Ochrana obyvatel za mimořádných situací

Výchova a vzdělání žáků ve smyslu ochrany obyvatelstva za mimořádných situací je průběžně zařazována do vyučovacího procesu během celé školní docházky ve všech předmětech. Žáci se učí poskytnout první pomoc přiměřeně svému věku, znají důležitá telefonní čísla, znají základní postupy při evakuaci. Škola má vypracovaný traumatologický plán a plán evakuace, žáci jsou s nimi seznámeni třídními učiteli na začátku školního roku. Poučení o bezpečnosti zařazují vyučující průběžně během školního roku, o poučení provádějí záznam do třídní knihy. Škola má vypracovaný tematický plán se začleněním oblastí „*Ochrana člověka za mimořádných událostí*„ do jednotlivých předmětů a ročníků, který je přílohou ŠVP č. 7. Spolupracuje s HZS Dobříš.

Výchova k volbě povolání

Od prvního ročníku se žáci seznamují a učí charakterizovat jednotlivá povolání. Konzultace se zákonnými zástupci žáků o studiu na osmiletém gymnáziu poskytuje ve 4. a 5. ročníku

třídní učitel a výchovný poradce pro 1. stupeň, konzultace o dalším profesním zaměření žáků druhého stupně poskytuje výchovný poradce pro 2. stupeň ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími. Škola má vypracovaný tematický plán se začleněním oblastí „*Výchova k volbě povolání*“, do jednotlivých předmětů a ročníků, který je přílohou ŠVP č. 11.

III. 6 Činnost školní družiny

Svou roli v ŠVP má i školní družina, která nestojí v systému vzdělávání izolovaně od ostatního dění školy, ale aktivně se podílí na formování žáků. Školní vzdělávací program pro školské zařízení je součástí ŠVP ZV Kouzelná škola a přirozeným způsobem z něho vychází a navazuje na něj (Příloha ŠVP č. 4). Respektuje a podporuje zaměření školy, její výchovné a vzdělávací cíle, společná pravidla a činnosti. Prolíná s ŠVP v oblastech materiálních a personálních podmínek, podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, přístupu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Do školní družiny se mohou přihlásit žáci 1. – 5. ročníku. Rodiče sdělí družině vyplněním zápisového lístku rozsah docházky, čas a způsob odchodu. Současně rodiče zajistí dětem přihlášeným do ŠD stravování ve školní jídelně. V případě ukončení docházky do ŠD jsou rodiče povinni dítě písemně odhlásit. Poplatek za ŠD se hradí za období září až prosinec nejpozději do 15.10. a za období leden až červen nejpozději do 30.1. Za bezpečnost žáků odpovídá vychovatelka. Do ŠD mohou být dočasně umístěni i žáci, kteří do ní nejsou přihlášení, např. při neplánovaném přerušení vyučování. Forma, obsah a časový plán vzdělávání v ŠD je dán plánem činnosti pro školní rok (Příloha ŠVP č. 5). Chceme, aby ŠD svou činností napomáhala vytvářet u dětí návyky potřebné k utváření kompetencí. Jedná se především o práci v určité skupině, o rozvoj komunikačních schopností, tvořivosti, samostatnosti, zodpovědnosti a v neposlední řadě uvědomění si svých vlastních možností a smyslu své práce. V plánu činnosti je každý měsíc věnován určitému tématu, které prolíná všemi odděleními a odráží se v něm různé výchovné činnosti školní družiny. Vyvrcholením každého měsíce je společná družinová akce, kde děti představí výsledky svého měsíčního snažení, účastní se tematického výletu, uspořádají různé soutěže a přehlídky.